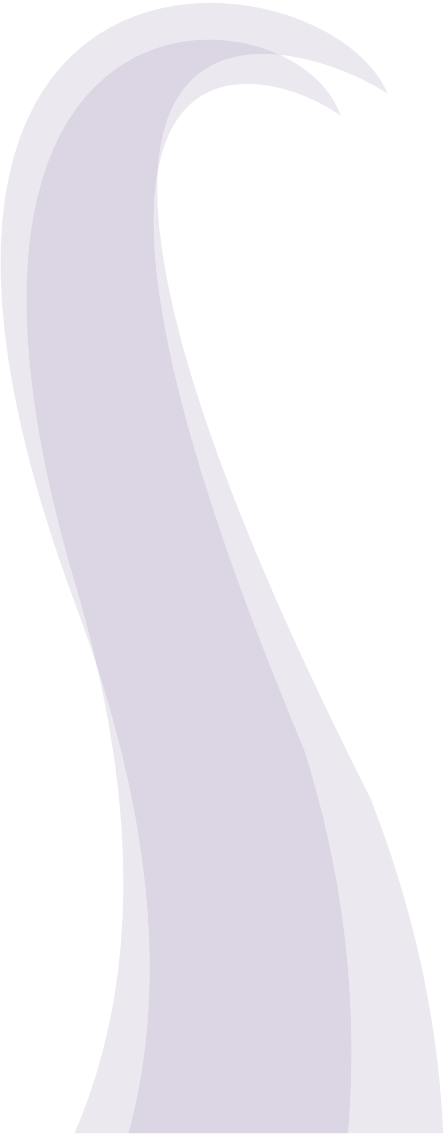

Namjerni prekid trudnoce

VI STE TRUDNI I DVOUMITE SE DA LI DA NASTAVITE TRUDNOCU?

Ta situacija izaziva u vama pitanja, emocije, strahove, nesigurnost? Osjećate se u nevolji, sama sa vasim tegobama.

Povjerite se nekoj bliskoj osobi. To će vam pomoći da jasnije sagledate vasu situaciju.

Vas ljekar ili jedna savjetnica iz savjetovalista za porodično (obiteljsko) planiranje mogu vas saslušati, informisati i biti uz vas u vašem izboru. I drugo stručno osoblje može vam pružiti svoju pomoć. *Pogledajte priloženu listu*

Vasa odluka je donijeta: želite prekinuti trudnoću

- 1. Koja su vasa prava?**
 - 2. Kako postupiti?**
 - 3. Koje su posljedice po vase zdravlje?**
-

NAMJERNI PREKID TRUDNOCE

Da li je dozvoljen? kaznjiv ?

Prema federalnom zakonu, namjerni prekid trudnoce nije kaznjiv ukoliko je poduzet u toku prvih dvanaest sedmica nakon pocetka zadnjeg menstrualnog ciklusa, te na pismeni zahtjev trudne zene u kojem se poziva na nevolju u kojoj se nalazi.

Nakon isteka roka od dvanaest sedmica, dobrovoljni prekid trudnoce je kaznjiv, osim ako jedno ljekarsko misljenje (nalaz) dokaze da je prekid trudnoce neophodan u cilju otklanjanja opasnosti od teske povrede fizickog i psihickog zdravlja (integriteta) trudne zene.

Koji postupci (radnje), kome se obratiti ?

Morate se posavjetovati sa ljekarom koji ce vas detaljno informisati. Morate potpisati jedan pismeni zahtjev (molbu) u kojem se pozivate na cinjenicu da se nalazite u nevolji. Ako imate manje od 16 godina, morate se obavezno posavjetovati sa jednom od savjetnica u savjetovalistu za porodicno (obiteljsko) planiranje.

Da li je neophodna saglasnost (pristanak) roditelja, bracnog druga ?

Ne, odluka pripada trudnoj zeni. Pa ipak, izabrati da iznesete ili da prekinete jednu trudnocu nije nikada ni jednostavno ni beznacajno. Posavjetujte se sa nekom bliskom osobom sto ce vam pomoci da donesete jednu pametnu, zrelu i promisljenu odluku.

Koje se metode koriste prilikom namjernog prekida trudnoce ?

- **Metoda upotrebom lijekova:**
 - Moguca do 7-me sedmice trudnoce
 - Bez anestezije
 - Pilula za prekid trudnoce koja se daje uz ljekarski nadzor
- Hirurskim zahvatom uz anesteziju

Starost trudnoce se ustanovljava pocevsi od prvog dana posljednjeg menstrualnog ciklusa. Ljekar vrši pregled ultrazvukom (ekografija) da bi odredio datum trudnoce.

Da li je to bolno?

U slučaju potrebe propisuju se lijekovi protiv bolova.

Da li cu moci poslije imati djece?

Jedan namjerni prekid trudnoce u pravilu nema uticaja na buducu trudnoću, mada određene komplikacije, iako rijetke, ne mogu biti isključene.

Trebam li se plasiti psiholoskih posljedica?

Vi mozete osjetiti zalost. Ako osjecaj zalosti potraje i ako ste oslabljeni okolnostima zivota, potražite pomoc, u razgovoru sa bliskim osobama ili se obratite strucnom osoblju.

Ja sam strankinja, bez dokumenata, da li je moguće da prekinem trudnoću u Svajcarskoj?

Da. Fri-Santé, savjetovanje sa medicinskim sestrama za osobe u neizvjesnoj situaciji, moze vam pomoci u izboru bolnice i moze vas informisati o vrstama i troskovima jedne takve intervencije. *Pogledajte priloženu listu*

Koliko kosta jedan namjerni prekid trudnoce?

Kako namjerni prekid trudnoce izazvan upotrebom određenih lijekova, tako i namjerni prekid trudnoce hirurskim putem placeni su od strane obaveznog zdravstvenog osiguranja. Za neosigurane osobe cijena je od 1000 do 2000 franaka, sto zavisi od stadija trudnoce, metode koja se koristi za prekid trudnoce i mjesta intervencije.

Zeljeli bi ste da iznesete trudnoću do kraja i da vase dijete date na usvajanje?

Servis za djecu i omladinu - sektor centara za prihvatanje ce vas informisati, posavjetovati i pomoci vam u postupku usvajanja. *Pogledajte priloženu listu.*

Centar za planiranje porodice ili akuserska sestra (babica) savjetnica u kantonalnoj bolnici mogu isto tako da vas usmjere na pocetku tog postupka i da vas dovedu u vezu sa jednim(nom) socialnim(nom) asistentom(icom) iz Servisa za djecu i omladinu.

Kako se u budućnosti zaštititi od neželjene trudnoće?

Jednom efikasnom kontracepcijskom metodom. Sastanak sa jednom stručnom osobom (vas ljekar, savjetovaliste za planiranje porodice) ce vam pomoci da izaberete najbolji nacin koj odgovara vasim potrebama:

Hormonalne metode

Sprječavaju ovulaciju

- Pilule (tablete)
- Flaster (Patch)
- Vaginalni prsten
- Potkozni implant (umetak)
- Unutarmatericni kontracepcijski sistem (spirala) koji oslobada (ispusta) hormone

Mehanicke metode

Cine prepreku spermatozoidima

- Muski prezervativ (kondom)
- Zenski prezervativ (zenski kondom)
- Unutarmatericni sistem (spirala) sa bakrom (DIU = Unutarmatericni sistem)
- Dijafragma i kapa na grlicu materice

Drugi nacini kontracepcije

Hemijske (kemijske) metode

Smanjuju spermatozoidima sposobnost oplodnje

- Određeni spermicidi pod uslovom da se pravilno primjenjuju

Metode samo-posmatranja

Omogucava procjenu (određivanje) plodnih dana

- Pazljivo posmatranje znakova koji ukazuju na period plodnosti

Drugi nacini koji se ne preporucuju zbog male pouzdanosti:

- Prekinuti snosaj ili «povlacenje» koji se zasniva na prekidu polnog odnosa prije ejakulcije. Za vrijeme erekcije muskarac izlucuje odedenu tecnost koja sadrzi spermatozoide koji mogu oploditi zenu vec prilikom prodiranja u nezasticenom spolnom odnosu.
- Vaginalna ispiranja (tusevi) koja se zasnivaju na ispiranju sperme iz vagine odmah nakon ejakulcije. Spermatozoidi su za nekoliko sekundi u materici, nemoguće je da ih žena pretekne (da učini ispiranje dovoljno brzo). Samo kondomi (prezervativi) vas štite od SIDA-e i drugih seksualno prenosivih bolesti.

Nakon jednog seksualnog odnosa bez zaštite, razmislite da izvršite jedan pregled u cilju otkrivanja i sprecavanja svih rizika od zaraze.

Sta uraditi u slucaju seksualnog odnosa bez zastite, ukoliko ste zaboravili pilulu, neuspjele upotrebe kondoma?

Hitna kontracepcija = «pilula za jutro poslije» (hitna pilula) ili «kontracepcija nakon polnog odnosa»

Radi se o 2 tablete koje se uzimaju istovremeno (kao jedna doza), najbolje u toku 24 sata nakon polnog odnosa, a najkasnije u roku od 72 sata nakon jednog nezasticenog polnog odnosa i u bilo kom trenutku menstrualnog ciklusa.

Zene od 16 godina i starije mogu je dobiti u apotekama (ljekarnama) bez recepta ili u savjetovalistu za porodico (obiteljsko) planiranje. Zene mlade od 16 godina mogu je dobiti u savjetovalistima za porodico planiranje ili kod ljekara.

Hitna kontracepcijska pilula moze sprijeciti zacetak nezeljene trudnoce ali ne moze prekinuti jednu vec nastalu trudnoću. Ona ne dovodi u opasnost zdravlje embriona ukoliko je trudnoća vec u toku.

Medutim radi se o jednom sredstvu koje se koristi u izuzetnim slucajevima i koje ne zamjenjuje osnovne metode kontracepcije.

Lista mjesta na kojima mozete dobiti pomoc:

<http://admin.fr.ch/dsas>

Vas ginekolog ili porodichni ljekar

Javne organizacije:

Savjetovaliste za porodichno (obiteljsko) planiranje i centar za trudnocu

Podrska i pracenje, bilo koja da je vasa odluka, informacije o medicinskim, psihosocijalnim i finansijskim pitanjima, informacije o razlicitim mogucnostima i vrstama pomoci, pomoc u cilju pojasnjavanja vases izbora.

Grand-Fontaine 50, 1700 Fribourg,
tél. 026 305 29 55 planningfamilial@fr.ch

Regionalni socijalni servisi

Adresu vases socialnog servisa mozete dobiti u vasoj opstini (commune) ili u servisu za socijalni rad (Service de l'action sociale), Rte des Cliniques 17, 1700 Fribourg,
tél. 026 305 29 92

Psiho-socijalni servis

Av. Général Guisan 56, 1700 Fribourg,
tél 026 460 10 10
Rue de la Lécheretta 1, 1630 Bulle,
tél. 026 305 63 73

Servis za djeciju psihijatriju

Ch. Des Mazots 2, 1700 Fribourg,
tél 026 305 30 50

Usvajanje

Servis za djecu i omladinu

Sektor prihvatnih centara (Secteur des milieux d'accueil), Bd de Pérolles 30, 1700 Fribourg, tél 026 305 15 30
Ovlastenje za zastitu i pomoc u postupku pristanka na usvajanje

Fri-Santé

Savjetovanje sa medicinskim sestrama za osobe u neizvjesnoj situaciji
Rue François Guillimann 12, 1700 Fribourg,
Tél 026 341 03 30, ponedjeljkom od 9 do 17 sati ili cetvrtkom od 8 do 12 sati bez prethodne najave.

Espace femmes

Zenska multikulturalna asocijacija (udruzenje), pravni savjeti (narocito radno pravo i porodichno (obiteljsko) pravo)
Rue Hans-Fries 2, 1700 Fribourg,
tél. 026 424 59 24

Udruzenje buducih majki Fribourg

Stalni telefon 24 sata neprekidno, tél. 026 322 03 30
Centri za prihvat (Centres d'accueil) Fribourg, Ependes, Domdidier, Bulle i Dürdingen.
Nudi moralnu pomoc, pomoc u medicinskom materijalu i pravnu pomoc.
Case postale, 1700 Fribourg,
www.sosfuturesmamans.ch (internet adresa)

Ova lista asocijacija (udruzenja) i organizacija koje mogu pruziti odredenu moralnu ili materijalnu pomoc zenama u navolji je ustanovljena od strane Direkcije za zdravlje i socijalni rad kantona Fribourg (Direction de la santé et des affaires sociales du canton de Fribourg).

Ovaj informativni dosje je u saglasnosti sa zakonskom obavezom Direkcije za zdravlje i socijalni rad kantona Fribourg (Direction de la santé et des affaires sociales du canton de Fribourg) da ustanovi isti, sto je predvideno u clanu 120 alineja 1, slovo b CPS, vodeci racuna da informacije koje su u njemu sadrzene budu objektivne i neutralne..

<http://admin.fr.ch/dsas>

